

**UCHWAŁA NR XLV/338/22
RADY GMINY W KIJACH**

z dnia 29 grudnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 -2024.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022r. poz. 559 z póź. zm.) art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 poz. 1119 z póź.zm.) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r. poz. 2050 z póź. zm.) Rada Gminy w Kijach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 i 2024 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kije.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
w Kijach

mgr Ewelina Lasak

Załącznik nr 1 do uchwały Nr XLV/338/22
Rady Gminy w Kijach z dnia 29 grudnia 2022 r.

GMINNY PROGRAM

PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

ORAZ

PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

na lata 2023 -2024

SPIS TREŚCI

Rozdział I. Wprowadzenie

Rozdział II. Ogólna charakterystyka problemu

Rozdział III. Diagnoza uzależnień w Gminie Kije

1. Liczebność oraz struktura wiekowa mieszkańców Gminy Kije
2. Analiza stanu problemów alkoholowych w Gminie Kije
3. Wybrane informacje z diagnozy zagrożeń lokalnych w Gminie Kije.

Rozdział IV. Cele i zadania Gminnego Programu

Rozdział V. Zasoby Gminy Kije do realizacji działań

Rozdział VI. Realizatorzy Programu

Rozdział VII. Źródła finansowania

Rozdział VIII. Postanowienia końcowe i ewaluacja

Rozdział I. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023- 2024 jest kontynuacją działań związanych z kształtowaniem przez samorząd polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz związanej z tym przemocy w rodzinie. Elementem Programu są również zadania związane z upowszechnianiem wiedzy oraz przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Zadania w obszarze uzależnień oraz integracji społecznej osób uzależnionych uwzględniają zadania dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.

Gmina inicjuje i wdraża programy profilaktyczne uwzględniając obowiązujące przepisy ustawowe, corocznie wydawane rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych a także strategie wypracowane przez Krajowe biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023- 2024 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Rozdział II. Ogólna charakterystyka problemu

Wśród problemów społecznych w Polsce, te związane z alkoholem są najtrudniejszymi do rozwiązania. Wynika to głównie z rozmiarów szkód, złożoności problemu a także kosztów społecznych i ekonomicznych. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo, bezrobocie. Średnia spożycia alkoholu w Polsce jest najwyższa od lat – według danych GUS w Polsce na jednego mieszkańca przypadało w 2019 roku średnio 9,78 litra czystego alkoholu etylowego¹. Z najnowszych badań wynika także, że nadużywanie alkoholu dotyczy ponad 2,5 mln Polaków. W rodzinach z problemem alkoholowym żyje 3-4 mln osób, w tym 1,5-2 mln dzieci. Nadużywanie spożywania napojów alkoholowych prowadzi do uzależnienia, które powoduje w organizmie zaburzenia czynności psychofizycznych i uszkodzenia praktycznie wszystkich narządów wewnętrznych.

Zjawisko narkomanii w Polsce staje się jednym z najpoważniejszych problemów społecznych i wykazuje tendencję wzrostową. Zagrożenie to dotyczy wszystkich grup społecznych, niezależnie od rejonu, wieku, poziomu wykształcenia czy statusu materialnego i społecznego. Według Krajowego Biura ds. Narkomanii wzrasta liczba nieletnich narkomanów, a niepokoją co obniża się wiek inicjacji narkotykowej. Młodzież coraz częściej sięga po takie narkotyki jak: marihuana, amfetamina, LSD, a najmłodszy eksperymentują ze środkami wzięwymi – klejami i rozpuszczalnikami. Wzrasta również liczba młodzieży zażywającej środki uspokajające i nasenne. W efekcie trwającej mody na stymulowanie się narkotykami i upowszechnianie poglądów o niskiej szkodliwości substancji psychoaktywnych, dzieci i młodzież stanowią najłatwiejszy obiekt uzależnień i cel zainteresowań osób zajmujących się rozpowszechnianiem narkotyków.

Celem GPPN jest kontynuowanie długofalowego procesu edukacji społecznej, w szczególności dzieci i młodzieży, na temat zagrożeń związanych z narkomanią, promowanie i propagowanie idei zdrowego stylu życia, jak również wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii jest jednym z zadań własnych gminy.

Coraz częściej pojawiają się również inne uzależnienia, które nazywamy behawioralnymi lub też uzależnieniami od czynności. Należą do nich: granie w gry komputerowe, „przebywanie w sieci” (tzw. sieciaholizm), pracoholizm, zakupoholizm, seksoholizm czy obsesyjne i konwulsyjne przejadanie się, uprawianie ćwiczeń fizycznych i uczestnictwo w grach o charakterze losowym, zwane potocznie hazardem. Przyczynami takich zachowań mogą być zmieniająca się rzeczywistość, tempo życia, rozwój technologii a nawet czynniki genetyczne.

Rozdział III. Diagnoza uzależnień w Gminie Kije

Diagnozy problemów uzależnień dokonano analizując informacje z Policji w Pińczowie, GOPS w Kijach, Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień, placówek oświatowych z terenu gminy, obserwacji i wniosków członków GKRPA według stanu na 19 listopada 2022 rok. W drugim kwartale 2022 roku przeprowadzono diagnozę uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych w Gminie Kije

1. Liczebność oraz struktura wiekowa mieszkańców Gminy Kije

Z danych ewidencji ludności (stan na 19 listopada 2022) w Gminie Kije zamieszkuje **4307** osób. Dane statystyczne dotyczące liczebności i struktury wiekowej mieszkańców przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Mieszkańcy Gminy Kije w latach 2016-2021

Rok	Liczba ludności	Liczba ludności 0-14 lat w %	Liczba ludności 15-18 lat w %	Liczba ludności 19-55 lat w %	Liczba ludności Powyżej 55 lat w %
2016	4581	13,7	4,2	50,0	32,1
2017	4517	13,4	4,2	50,0	32,4
2018	4486	13,6	3,9	50,2	32,3
2019	4441	13,8	3,8	49,2	33,2
2020	4380	13,57	3,66	50,60	32,17
2021	4324	13,04	3,81	50,63	32,52
2022	4307	12,40	4,11	50,10	33,39
Stan na 19 listopada 2022 r.					

2. Analiza stanu problemów alkoholowych w Gminie Kije

Na terenie Gminy Kije funkcjonuje 11 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 10 sklepów oraz 1 lokal gastronomiczny.

W 2022 roku na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypadało 391,55 mieszkańca.

Wśród problemów społecznych w Polsce, te związane z alkoholem są najtrudniejszymi do rozwiązania. Wynika to głównie z rozmiarów, złożoności, a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne ale także całe społeczeństwo.

Wg stanu na 15 listopada 2022 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 23 formularze „Niebieska Karta-A” dotyczących sytuacji konfliktowych sporządzonych podczas interwencji policji. Interwencje dotyczyły 13 rodzin w tym:

- w 2 rodzinach - interwencja Policji 2 krotnie ,
- w 2 rodzinach – interwencja Policji 3 krotnie,
- w 1 rodzinie – interwencja Policji 4 krotnie,
- 2 wnioski dotyczył małoletniego dziecka.

Ofiarami przemocy są osoby dorosłe, najczęściej kobiety (9), ale również mężczyźni (4), natomiast sprawcami przemocy byli w większości mężczyźni (11) oraz kobiety (1), w większości przypadków sprawcami były osoby będące pod wpływem alkoholu. Osoby, które są uzależnione – sprawcy sytuacji konfliktowych oraz osoby współuzależnione - członkowie rodzin są kierowane przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego/grupy roboczej na spotkania(rozmowy) z terapeutą w Punkcie Konsultacyjnym w Kijach jednak bardzo często pomimo deklaracji nie zgłaszają się na w/w spotkania.

Przemoc dotyczy osób dorosłych, sporadycznie świadkami sytuacji konfliktowych są dzieci. Do Sądu Rodzinnego w Pińczowie, Wydział Rodzinny i Nieletnich został wysłany 1wniosek – informacja o sytuacji konfliktowej z zagrożeniem przemocy domowej i podjęcie działań opiekuńczych wobec rodziny, gdyż świadkiem w/w sytuacji było małoletnie dziecko.

W 2022 roku procedurą Niebieska Karta jest objętych 20 rodzin w tym:

- w 12 rodzinach procedurę Niebieska Karta wszczęto w 2022 roku,
- w 7 rodzinach procedurę Niebieska Karta zakończono w 2022 roku (niebieskie karty z 2021 roku).

Na dzień 15.11.2021 roku pomocą finansową GOPS w Kijach zostało objętych 138 rodzin, tj. 339 osób w tych rodzinach, w tym 6 rodzin (28 osób w rodzinach), w których w 2022 roku zostały założone NK (dane pozyskane z GOPS w Kijach). Uzpełnieniem danych uzyskanych w badaniach są dane jakościowe, które są wynikiem rozmów i zgłaszanych problemów przez: nauczycieli, pedagogów i dyrektorów szkół, członków GKRPA.

3. Wybrane informacje z diagnozy zagrożeń lokalnych w Gminie Kije.

Wyniki badań zawarte w Diagnozie uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, która została wykonana w drugim kwartale 2022 roku na zlecenie Wójta Gminy Kije przez Małopolskie Centrum Profilaktyki w Krakowie.

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Kije wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- a) dorośli mieszkańcy,
- b) dzieci i młodzież szkolna,
- c) sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu. Raport posłużył do opracowania celów oraz konkretnych działań Programu na lata 2023-2024.

a) Dorośli mieszkańcy Gminy Kije

- W opinii mieszkańców Gminy Kije najistotniejszymi problemami społecznymi są: uzależnienie od alkoholu (82%), uzależnienia behawioralne oraz bezrobocie (po 74%) a także kryzys moralnych (70%). Z kolei ankietowani stwierdzili, że najbardziej powszechnymi zjawiskami uzależnień w ich środowisku są: nikotynizm (91%), alkoholizm (83%) oraz siecioholizm (80%).
- Według opinii wyrażonych w ankiecie na temat spożywania alkoholu mieszkańcy Gminy Kije odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o niskim poziomie ryzyka – badani okazjonalnie spożywają alkohol (56% deklaruje picie kilka razy w roku a 30% całkowitą abstynencję), wypijając przy tym umiarkowane ilości alkoholu (1-2 porcje: 44%),
- Dla ponad połowy badanych (63%) w najbliższej okolicy znajdują się odpowiednia liczba punktów, gdzie można nabyć alkohol.
- 89% respondentów uważa osoby pijące alkohol za zagrażające bezpieczeństwu w lokalnym środowisku.
- 9% mieszkańców Gminy Kije daje przyzwolenie na prowadzenie samochodu po wypiciu niewielkiej ilości alkoholu oraz uważa, że jest to bezpieczne.
- 39% ankietowanych przyznało, że nie posiada wiedzy na temat miejsc w lokalnym środowisku, w których osoby borykające się z problemem uzależnienia od alkoholu uzyskiwałyby pomoc.
- Palenie wyrobów tytoniowych wśród dorosłych mieszkańców Gminy Kije nie jest rozpowszechnionym nałogiem – 86% badanych deklaruje, że nie pali wyrobów tytoniowych nałogowo czy też okazjonalnie.
- Badani respondenci deklarują, że znają w swoim środowisku osoby przyjmujące substancje odurzające tj. narkotyki i dopalacze, 44% zna przynajmniej jedną taką osobę.
- Problem uzależnienia od gier hazardowych na terenie Gminy Kije można określić jako zauważalny, lecz nie rozpowszechniony - 81% mieszkańców przyznaje, że nie grywa w gry na pieniądze.
- 91% ankietowanych mieszkańców dostrzega potrzebę realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień. Badani wskazali szczególnie na potrzebę organizacji udzielania wsparcia psychologicznego dla rodzin (34%), prowadzenia warsztatów profilaktycznych dla uczniów (33%) oraz otwartych konsultacji terapeuty uzależnień (10%), pomocy w integracji dzieci po okresie izolacji spowodowanym pandemią (10%) i ogólnopolskie kampanie profilaktyczne (10%).

b) Dzieci i młodzież szkolna

- Spożywanie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież szkolną w Gminie Kije jest zauważalnym problemem. 30% uczniów deklaruje, że ma za sobą inicjację alkoholową. Planując oddziaływania profilaktyczne kierowane do dzieci i młodzieży warto wykorzystywać proces uczenia się rówieśniczego. Jest to sytuacja, w której dorastający człowiek czerpie pozytywne poglądy i postawy nie tylko od nauczyciela czy pedagoga, ale głównie od swoich rówieśników. Jeśli podczas programów profilaktycznych zostaną przeprowadzone odpowiednio dobrane ćwiczenia i zabawy, uczniowie sami wyciągną wnioski dotyczące alkoholu i będą mieli okazję podzielić się nimi z grupą.
- Do palenia papierosów chociaż raz w życiu przyznaje się 20% uczniów. Najczęściej wskazywanymi powodami palenia papierosów przez uczniów, którzy mają za sobą inicjację nikotynową była chęć spróbowania czegoś nowego. Jednocześnie, niepokojący jest względnie bardzo łatwy dostęp dzieci i młodzieży do wyrobów tytoniowych oraz napojów alkoholowych. Jego ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku osób dorosłych. Rekomenduje się podejmowanie działań budujących

świadomość zagrożenia związanego z poszczególnymi używkami poprzez warsztaty profilaktyczne, szkolenia dla nauczycieli lub pogadanki profilaktyczne dla rodziców.

- Jak wynika z badań problem zażywania substancji psychoaktywnych takich jak narkotyki czy dopalacze występuje wśród uczniów szkół Gminy Kije (4% deklaruje, że przyjmowało już te substancje). W związku z powyższym należy zwrócić uwagę na profilaktykę narkotykową wśród uczniów. W przypadku zażywania substancji psychoaktywnych bardzo ważne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom. Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje oraz czas wolny, dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą opiekunów i uświadamiane w kwestii niebezpieczeństw, jakie wiążą się z zażywaniem substancji psychoaktywnych. Zaleca się podjęcie obserwacji w placówkach oświatowych, w celu identyfikacji uczniów zażywających środki psychoaktywne.
- Niepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera i telefonu komórkowego. Uczniowie spędzają dziennie w ten sposób nawet powyżej 6 godzin dziennie. Oznaczać to może, że po zakończonych lekcjach są to ich jedyne formy spędzania czasu. Należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu.
- Pozytywnie należy ocenić brak skłonności uczniów do korzystania z gier hazardowych, pomimo iż internetowe gry „na pieniądze” zaczynają być coraz bardziej popularne wśród dzieci i młodzieży. Warto zaznajomić uczniów z tematyką powstawania uzależnienia od hazardu, na przykład poprzez przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych.

Uczniowie w Gminie Kije w zdecydowanej większości deklarują bardzo dobre lub dobre relacje z opiekunami. Zaleca się rozwijanie pozytywnego potencjału rodziny i jednocześnie wzmacnianie czynnika chroniącego, jakim jest pozytywna więź dziecka z rodzicami poprzez realizację warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców.

c)Sprzedawcy napojów alkoholowych

- Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu pozwala sądzić, iż sprzedawcy odpowiedzialnie podchodzą do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. Przyjmują też konstruktywne postawy względem spożywania alkoholu – 57% uważa, że alkohol zawarty w napojach z niską procentową jego zawartością jest tak samo szkodliwy jak ten wysokoprocentowy, wszyscy badani jednogłośnie uważają, że kobiety w ciąży nie mogą pić bezpiecznie alkoholu a także, że alkohol nie pomaga w trudnych sytuacjach życiowych. Sprzedawcy nie dają również przyzwolenia na prowadzenie samochodu po alkoholu.
- W przypadku wątpliwości, co do wieku osoby kupującej alkohol badani deklarują, że zawsze (100%) sprawdzają dowody potwierdzające wiek.
- 86% z badanych uważa, że osoby pijące alkohol zagrażają bezpieczeństwu w lokalnym środowisku.
- Respondenci wskazują, że przypadki próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18go roku życia zdarzają się najczęściej kilka razy w miesiącu (29%), kilka razy w roku (29%).
- 100% badanych deklaruje, że nigdy nie sprzedało alkoholu osobie budzącej wątpliwości osobie niepełnoletniej.

Przedstawione wyżej dane stanowią przesłankę do konieczności kontynuowania obranych i realizowania nowych działań profilaktycznych w gminie. Działania kierowane do młodzieży, ich

rodziców czy wychowawców należy weryfikować i szukać rozwiązań, które będą dostosowane do aktualnych potrzeb oraz nowych wyzwań. Niezbędnym jest również prowadzenie kontroli punktów sprzedaży.

Rozdział IV. Cele i zadania Gminnego Programu

Celem głównym Programu jest ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, narkomanii i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Kije oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych i terapeutycznych.

Cele szczegółowe:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz uzależnień behawioralnych,
2. Wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież. Wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym,
3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącą rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. Współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień,
4. Udzielanie osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną,
5. Zapewnianie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kijach,
6. Ograniczanie dostępu do alkoholu.

Zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem poprzez:

1. Finansowanie dyżurów specjalistów psychoterapii, psychologa, terapeutów i psychoterapeutów udzielających pomocy konsultacyjno- informacyjnej.
2. Zwiększenie dostępności do terapii poznawczo-behawioralnej.
3. Udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym(np. udostępnianie lokali na spotkania, zakup niezbędnych materiałów, uruchomienie grupy wsparcia).
4. Finansowanie bieżących kosztów utrzymania Punktu Konsultacyjnego (wyposażenia, materiały biurowe...)
5. Zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, warsztatów, materiałów do realizacji zajęć informacyjno-edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych w szczególności z grup podwyższonego ryzyka.
6. Współpraca z placówkami leczenia stacjonarnego i ambulatoryjnego Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy, Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Poradnia Leczenia Uzależnień w Promedic Centrum Psychoterapii Pińczów

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii, pomocy psychologicznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

1. Udzielanie i dofinansowanie działań związanych z pomocą psychologiczną i prawną dla rodzin dotkniętych uzależnieniem i przemocą.
2. Organizowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla nauczycieli ze wszystkich typów szkół oraz dla rodziców, dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom dzieci i młodzieży od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.
3. Kierowanie na badanie do biegłych(lekarz psychiatra i psycholog) w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazanie zakładu leczniczego. Koszty opinii biegłych oraz opłat sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, motywowanie osób uzależnionych do dobrowolnego leczenia terapeutycznego.
4. Organizowanie i dofinansowanie szkoleń, kursów, seminariów dla osób pracujących z osobami, u których występują problemy alkoholowe i przemoc oraz na temat realizacji procedury „Niebieskiej Karty”.
5. Współpraca z Policją, GOPS, Zespołem Interdyscyplinarnym i instytucjami
– wdrożenie procedury ‘ Niebieskiej Karty’
- szkolenie dla członków komisji
- wspieranie pracy interdyscyplinarnych zespołów ds. pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym.
6. Dofinansowanie przez placówki oświatowe i kulturalne ferii, półkolonii związanych z realizacją programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i doznającym przemocy .

III. 1.Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży- w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć w ramach zagospodarowania czasu wolnego.

2. Dotacja celowa na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym

3. Dotacja celowa dla Instytucji Kultury

1. Organizowanie i finansowanie na terenie szkół i świetlic programów profilaktycznych, spektakli tematycznych, warsztatów dla dzieci i młodzieży, konkursów, zawodów sportowych (w tym zakup nagród i poczęstunku dla uczestników);
2. Wyposażenie świetlic wiejskich, do których uczęszczają dzieci i młodzież w przedmioty i materiały niezbędne do realizacji programów profilaktycznych, turniejów sportowych, konkursów tematycznych realizowanych w ramach zagospodarowania czasu wolnego.
3. Finansowanie pozalekcyjnych zajęć jako alternatywnych form spędzania wolnego czasu w tym zajęć sportowo-rekreacyjnych, muzycznych, tanecznych, informatycznych w ramach zagospodarowania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży:
- zakup książek, sprzętu sportowego, art. piśmienniczych i edukacyjnych
4. Organizacja i dofinansowanie spotkań, warsztatów w szkołach ,świetlicach wiejskich i placówkach kultury pozalekcyjnych zajęć z udziałem Policji, służby zdrowia specjalistów terapii uzależnień. Zakup pomocy naukowych potrzebnych do realizacji zajęć profilaktycznych, nagród i poczęstunku.

5. Promowanie stylu życia wolnego od nałogów poprzez organizację profilaktycznych wycieczek, rajdów i wyjazdów na basen odbywających się w czasie wolnym od nauki.
6. Promowanie wartości rodziny jako podstawowej komórki społecznej mającej wpływ na prawidłowy rozwój młodego człowieka poprzez organizację i finansowanie spotkań rodzinnych, rajdów rowerowych, pikników trzeźwościowych, przy okazji Dnia Dziecka, Dnia Matki i Dnia Ojca, festynów rodzinnych.
7. Zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjno-edukacyjnych (książki, broszury, ulotki) w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.
8. Organizacja spotkań profilaktycznych z udziałem terapeuty uzależnień, psychologa czy podejmowanie działań informacyjnych w zakresie: gdzie i jak szukać pomocy w sytuacjach związanych z negatywnymi konsekwencjami picia alkoholu i zażywania innych substancji psychoaktywnych.
9. Prowadzenie w środowisku młodzieży działań informacyjno-edukacyjnych ukierunkowanych na rozwój społeczny i profilaktykę uzależnień np.: warsztaty, prelekcje.
10. Przeprowadzenie i finansowanie badań(ankiet) związanych z diagnozą zachowań problemowych (spożywanie alkoholu, narkotyków i substancji psychoaktywnych) przez młodzież.
11. Organizowanie spotkań profilaktycznych z udziałem terapeutów uzależnień psychologa i pedagogów szkolnych ,wywiadówki, spotkania.
12. Prowadzenie działalności informatycznej: ulotki, czasopisma, broszury o tematyce profilaktyki uzależnień i przemocy.
13. Edukacja publiczna w zakresie profilaktyki alkoholowej poprzez:
  - szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych ,
  - podejmowanie działań informacyjnych w zakresie gdzie i jak szukać pomocy w sytuacjach związanych z negatywnymi konsekwencjami picia alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych
14. Propagowanie trzeźwości i zdrowego stylu życia poprzez zakup urządzeń rekreacyjno-sportowych będących alternatywną formą spędzania wolnego czasu
15. Prowadzenie edukacji społecznej.
16. Współpraca z organizacjami pozarządowymi- wspólna realizacja działań związanych z profilaktyką dzieci i młodzieży.
17. Dofinansowanie działalności bibliotek, SIK „Kasztelania” realizujących: konkursy, turnieje, pogadanki na temat uzależnień.
18. Zakup opału do świetlic środowiskowych.
19. Wpływy z części opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym.
20. Pozostałe działania zgodne z rekomendacją PARPA.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

1. Dofinansowanie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, realizujących zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.
2. Współpraca i współdziałanie z grupami samopomocowymi na rzecz społeczności lokalnej, członków i ich rodzin oraz osób, które tam trafiają.
3. Wspieranie organizacji pozarządowych realizujących programy promujące zdrowy styl życia.
4. Współpraca z Policją na rzecz bezpieczeństwa na drogach i nietrzeźwości w miejscach publicznych. Dofinansowanie zakupu niezbędnych urządzeń, materiałów i programów.
5. Zakup ulotek, broszur, plakatów zawierających informacje dotyczące szkodliwości spożywania alkoholu i przeciwdziałania narkomanii.
6. Edukacja ukierunkowana na uświadamianie sprzedającym napoje alkoholowe konsekwencji prawnych i szkód społecznych jakie wynikają z łamania prawa w zakresie handlu w/w napojami.
7. Organizowanie i finansowanie programów profilaktyczno- edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych w ULKS Włoszczowice.

V. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez:

1. Prowadzenie szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób realizujących zadania profilaktyczne obejmujące problematykę narkomanii, w szczególności dla pracowników socjalnych, członków GKRPA.
2. Wprowadzenie do szkół programów profilaktyki problemów dzieci i młodzieży uwzględniających problematykę narkomanii:
- prowadzenie edukacji z wykorzystaniem materiałów informacyjnych i edukacyjnych
3. Organizowanie pozalekcyjnych zajęć o charakterze rekreacyjnym, kulturalnym i sportowym w ZPO w Kijach: konkursy tematyczne- nagrody.

VI. Bieżąca działalność i ewaluacja gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zapobiegania narkomanii. Określenie zasad wynagradzania i pokrywania innych kosztów związanych z pracą członków GKRPA

1. Przyjmowanie i monitorowanie spraw osób zgłoszonych do leczenia odwykowego, organizowanie posiedzeń, finansowanie badań.
2. Udzielanie informacji o placówkach leczenia odwykowego, motywowanie do podjęcia leczenia.
3. Opiniowanie zgodności z uchwałami Rady Gminy Kije o lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych(uchwała R.G. w Kijach)
4. Kierowanie wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.
5. Współpraca i współdziałanie z Zespołem Interdyscyplinarnym, GOPS, Policją, placówkami szkolnymi, kuratorem, świetlicami oraz instytucjami w zakresie profilaktyki uzależnienia oraz wczesnej interwencji
6. Szkolenie członków GKRPA poprzez organizację i finansowanie szkoleń i konferencji.
7. Prace Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

8. Komisja ds. rozwiązywania problemów alkoholowych wykonuje prace będące elementem gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalonego corocznie przez Radę Gminy.
9. Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
10. Zasady wynagradzania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za każdy udział w posiedzeniu i pracach komisji:
Przewodniczący Komisji - 340 zł brutto
Zastępca Przewodniczącego- 260 zł brutto
Sekretarz Komisji- 400 zł brutto
Członkowie komisji-200 zł brutto
Podstawą naliczenia wynagrodzenia jest lista obecności potwierdzona własnoręcznym podpisem na posiedzeniu komisji.
11. Zakup niezbędnych materiałów potrzebnych do realizacji zadań Komisji

VII. Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi

1. Kontrola podmiotów gospodarczych posiadających zezwolenia na sprzedaż alkoholu w zakresie przestrzegania wszystkich warunków, które reguluje ustawa i zezwolenie.
2. Przeprowadzenie odpowiedniego postępowania pozwalającego na zgromadzenie materiałów niezbędnych do występowania przed sadem w charakterze oskarżyciela publicznego bądź wystąpienia do prokuratury w sprawach związanych z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
3. Występowanie do Wójta Gminy o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu w przypadku stwierdzenia łamania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział V. Zasoby Gminy Kije do realizacji działań

Grupy, instytucje oraz organizacje funkcjonujące na terenie Gminy Kije lub obejmujące zasięgiem działania jej mieszkańców, które prowadzą działalność na rzecz ofiar i sprawców przemocy w rodzinie należy zaliczyć do zasobów umożliwiających przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie. Wśród tych, które udzielają wsparcia mieszkańcom znajdują się przede wszystkim:

- Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kijach;
- Punkt konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy w rodzinie w Kijach;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kijach;
- Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- Placówki oświatowe i pedagogy szkolni,
- Komenda Powiatowa Policji w Pińczowie.
- Instytucje Kultury w Kijach

Na terenie Gminy Kije nie działa żadna specjalistyczna placówka leczenia odwykowego. Osoby podejmujące leczenie korzystają ze świadczeń Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy. Ośrodek oferuje profesjonalną terapię uzależnienia i współuzależnienia.

Pacjenci skierowani na leczenie ambulatoryjne mogą korzystać z Poradni Zdrowia Psychicznego PROMEDIC Centrum Psychoterapii w Pińczowie.

Samorząd Gminy Kije w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansuje umowę zlecenie terapeuty prowadzącego terapię uzależnień, który udziela fachowej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym w Punkcie Konsultacyjnym ds. uzależnień i przemocy w rodzinie w Kijach. Forma ta pozwala aktywnie uczestniczyć w organizacji warunków wsparcia dla osób dotkniętych problemem alkoholowym i ich rodzin oraz doradztwa w zakresie przemocy rodzinnej

Rozdział VI. Realizatorzy Programu

Realizatorami zadań określonych w programie są:

1. Urząd Gminy w Kijach w tym Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kijach,
3. Nauczyciele i pedagodzy szkolni,
4. Policja,
5. Zespół interdyscyplinarny,
6. Specjalista terapii uzależnień w ramach porad Punktu konsultacyjnego,
7. Instytucje wspierające realizację Programu według potrzeb związanych z prawidłową jego realizacją.

Rozdział VII. Źródła finansowania

Środki finansowe na realizację zadań Gminnego Programu pochodzą z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i ujęte są w budżecie Gminy Kije na rok 2023 oraz na rok 2024 w dziale 851 - ochrona zdrowia, w dziale 85154 przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz w dziale 85153 zwalczanie narkomanii.

Środki te zgodnie z zapisem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Rozdział VIII. Postanowienia końcowe i ewaluacja

Bieżące monitorowanie sytuacji w zakresie uzależnień od alkoholu i narkotyków dostarcza informacji do planowania działań profilaktycznych oraz oceny ich skuteczności.

Wójt Gminy Kije składa corocznie Radzie Gminy informację z wykonania zadań zawartych w niniejszym programie w terminie do 30 czerwca każdego kolejnego roku realizacji Programu.

Uzasadnienie

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy a ich realizacja prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego przez Radę Gminy.

Program określa działania w zakresie profilaktyki, promocji zdrowia i minimalizacji szkód związanych z uzależnieniami. Zadania ujęte w gminnym programie są inicjowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Profilaktyka to świadome działanie nastawione na jednostki lub grupy mające za zadanie zapobieganie różnorodnym problemom zanim one wystąpią. Profilaktyka oznacza podejmowanie takich działań, które mają na celu zapobieganie pojawieniu się i rozwojowi określonego zjawiska, jakim są uzależnienia oraz przemoc w rodzinie w społeczności naszej Gminy. Nadużywanie oraz uzależnienie od środków psychoaktywnych są złożonymi i wieloaspektowymi zjawiskami. Warunkują je czynniki biologiczne, społeczne, psychologiczne oraz dostępność do środka uzależniającego.

Program jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Kije z lat poprzednich. Program został poddany konsultacjom społecznym i ogłoszony na stronie Gminy Kije, Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy i tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w terminie od 25 listopada do 8 grudnia 2022 roku.

Finansowanie zadań ujętych w gminnym programie następuje z pobieranych przez gminę opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Uzyskanie z opłat środki nie mogą być przeznaczone na inne cele.

W związku z powyższym podjęcie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione.